

Nr 399

Av herr **Darlin m. fl.**, om temporär hastighetsbegränsning för motorfordon.

Frågan om införandet av en generell hastighetsbegränsning har vid ett flertal tillfällen varit föremål för debatt såväl i riksdagen som under andra former. Trafiksäkerhetsutredningen föreslog sålunda i sitt betänkande »Trafiksäkerhet I» att en övre gräns för körhastigheten skulle fastställas. I prop. nr 172 till 1955 års riksdag framhöll emellertid dåvarande kommunikationsministern att han ej för tillfället kunde biträda utredningens förslag om allmän hastighetsbegränsning. Sedan dess har frågan behandlats ytterligare och trafiksäkerhetsutredningen föreslog ånyo i sitt betänkande »Trafiksäkerhet II» att högsta tillåtna hastighet borde sättas vid 90 km/tim. Något beslut i enlighet med utredningens förslag har emellertid icke träffats.

I sitt remissyttrande den 14 oktober 1957 över detta senare betänkande framhöll statens trafiksäkerhetsråd bl. a. följande:

»Trafiksäkerhetsrådet anser med stöd av vad nu anförts det vara synnerligen angeläget, att frågan om värdet av en generell hastighetsbegränsning göres till föremål för en allsidig utredning. Om det för bedömande av spörsmålet visar sig nödvändigt att genomföra ett praktiskt försök med generell hastighetsbegränsning i hela landet eller en del därav, bör utredningen även framlägga ett detaljerat förslag till sådant försök.»

Med hänsyn till att denna fråga tidigare i olika sammanhang blivit så utförligt behandlad synes det icke vara erforderligt att utveckla den ytterligare. Vi vill understryka trafiksäkerhetsrådets uppfattning om det värdefulla i att erfarenheter från praktiska försök med hastighetsbegränsning erhålles. Innan sådana erfarenheter från vårt land framkommit torde debatten i hithörande spörsmål komma att fortsätta med de konflikter som därav kan följa utan att en positiv lösning uppnås.

Det synes dock ej vara erforderligt med en ytterligare allsidig utredning. Ej heller torde det vara erforderligt med en generell hastighetsbegränsning omfattande alla dagar. Enligt vår mening bör hastighetsbegränsningen omfatta endast de stora helgerna och veckohelgerna. Statens trafiksäkerhetsråd har vid en undersökning av samtliga vägtrafikolyckor år 1959 erhållit det resultatet, att de flesta olyckorna, framför allt inom ej tätbebyggt område där hastigheten är fri, sker på lördagar och söndagar. Av 18 382 olyckor för hela året, inom glesbygdsområdena, fördelar sig olyckorna på veckans dagar enligt följande:

(söndag—lördag) 3 539, 2 393, 2 082, 2 221, 2 273, 2 446 och 3 428. Sålunda

en markant övervikt för veckohelgerna. Det torde finnas anledning att förmoda att det stora antalet olyckor vid veckohelgerna stiger ytterligare vid de stora helgerna.

I Frankrike, där utvecklingen i detta avseende varit likartad, har som ett led i kampen mot trafikdöden fartbegränsning införts för helgtrafiken. Enligt vår mening bör även i vårt land hastighetsbegränsning för helgtrafiken införas. Den bör dock göras temporär för exempelvis två år. Under denna tid bör grundliga studier över dess verkan mot trafikdöden göras. Läget är enligt vår mening så allvarligt att de invändningar som kan göras mot en hastighetsbegränsning måste stå tillbaka för ett praktiskt försök i syfte att ge oss erfarenheter om vilka möjligheter vi har att genom hastighetsbegränsning nedbringa antalet olyckor i trafiken. Förutom att ett stort antal människoliv varje år går till spillo medför trafikolyckorna kostnader som för varje år uppskattas till ca 1 miljard kronor.

Den av oss förordade hastighetsbegränsningen synes böra omfatta de stora helgerna samt veckohelgerna efter viss tidpunkt på lördagen. Högsta tillåtna hastighet bör förslagsvis sättas till 80 km/tim. Hastighetsbegränsningen bör vidare göras temporär och gälla en tidrymd av förslagsvis två år och bestämmelserna härom med därav betingade stadganden bör utfärdas i form av särskild författning. Således icke införas i vägtrafikförordningen.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för införande av en temporär hastighetsbegränsning omfattande de stora helgerna och veckohelgerna från viss tidpunkt på lördagen samt att förslag härom måtte föreläggas nästa års riksdag.

Stockholm den 27 januari 1960

Gösta Darlin

Jöns Nilsson
i Bästekille

Carl-Eric Hedin